

"Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskáriótes Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz, és így szólt: "Mit adnátok nekem, ha kezetekbe adnám őt?" Azok harminc ezüstöt állapítottak meg neki."

Mt 26, 14-16kk

Az árulás ára... és Húsvét

A világ egyre hangosabban arról akar meggyőzni minket, hogy baj van a pénzzel. A pénzzel semmi baj nincs, van belőle elégséges, baj az, hogy újra és újra nincs a helyén – erről szól az emberi történelem. Bizony *mindennek ára van*, a konfliktusok elkerülhetetlenek. Sajnos ma is vannak összeegyeztethetetlen dolgok, ahogyan a régmúltban is voltak – ezért űzte ki Jézus a templomból, az életért való hálaadás, az imádság házából a spekuláló kufárokat. Közben Jézus figyelmeztetését se felejtsük el: „*két úrnak nem lehet szolgálni*”.

Mi lesz... és addig mi lesz?

Teszik fel sok, a keresztény kultúrát feltők fórumbeszélgetéseiken az izgató kérdéseket... A keresztény kultúra hanyatlásának pesszimista jóslatgatói gyakran borús képet festenek le az egyház jövőjéről – többnyire nem alaptalanul. Bevalom, néha engem is meg-megkísértenek ilyen negatív gondolatok, de aztán idővel arra gondolok, *Krisztus Egyházát nem mi „csináljuk”, hanem a Szentlélek. Amit mi alakíthatunk, az a kultúra.*

Mi is a kultúra?

A kultúra az értékek világa, egy emberi vívmány, ami egyfelől az ember jólétét munkálja, másrészt a kultúra ennél mégis több: *valójában az isteni értékek integrálása a hétköznapi életbe*... Minden vagyonunk, amit birtokolhatunk az életből, az élethez való viszonyulásunkból – ez a kultúra(!) – származik.

Kulturális (latin *cultus*=megművelt, felszántott) csak az lehet, *ami épít, gyarapít*. Ami rombol, az nem kultúra, az destrukció, a meglévő jó rombolása, ellehetetlenítése, megsemmisítése. Minden, amit a kultúrának, tudománynak köszönhetünk

(testi és lelki!) biztonságunkat kellene hogy szolgálja, s nem a háborút!

Fontos megjegyezni: a kultusz, az *imádat* kiválóan illeszkedik a mai individualista ember világméskébe, ebben ugyanis az egyén, az „én” érzései a mérvadók. Az önközpontú jóléti keresztény világba született és abban szocializálódott mai embert már nem érdekli a kultúra, amiben éltek az ősei, elveti a tradíciót – ami meghatározta végül az Ő világrajövetelét is, és irányt szabott a sorsának – hiszen a modern ember már önmaga választja ki, melyik vallás, világnézet, ideológia szolgálja a neki legmegfelelőbb identitást, függetlenül az őt körülvevő kultúrától... Így keverednek aztán olykor a legkülönlegesebb nézetek az emberfejekben!

Különös kor a mlénk

Soha ilyen perfekcióval nem volt képes az ember áltatni magát, mint manapság. A vizuális *digitális kultúra* forradalmának még csak az előszobájába léptünk be, de már ez is elkápráztatja az embereket. A képzelt világ „csinálmányai” egyre valóságosabbak, s míg ötven évvel ezelőtt a természetes világban élő embernek csak a képernyő „fekete-fehérjében” kellett megkülönböztetnie ki a jó és a rossz, eladdig a színek és árnyalatok mostani milliárdjai elmosás a határ valóság és képzelet között. Szimpatikussá vált a gonosz és unalmassá a jó. Ami korábban abnormalis volt, az mára az elfogadott normalitás: fontosabb a képzelt világ programozott története, mint a személyes élet spontaneitása... Istenné vált a „csinálmány” vagyis a bálvány...

De az ember nem adta fel, újabb társadalom-formáló elméleteket gyártott *egy globális egység* kimunkálására. Kitalálta

a „multi-kulti”-ideológiát/stratégiát, csak azt nem számolták bele a társadalom-mérnökök, hogy már Nagy Sándor idején sem sikerült a kultúráknak keveredni, azok mindig csak egymás mellett léteztek.

A kultúra adja ugyanis az ember önazonosságát, mert *a kultúra az a közeg, amiben megnyilvánul az Isten-hit*... Mondom ezt Dietrich Boenhoffer után kicsit szabadabban, mert ő így mondta: „*Kultur ist der Spielraum der Freiheit*.” „*A szabadság játéktere a kultúra*.” És itt álljon egy rövid megemlékezés a mártír teológusról!

80 évvel ezelőtt, 1945. április 9-én, egy hónappal(!) a második világháború európai lezárása előtt egy német evangélikus teológus, lelkész, bizonyos Dietrich Bonhoeffer a „Führer” személyes parancsára bitófán fejezte be földi pályafutását. A lutheránus lelkész már 1933-ban figyelmeztette a világot az ébredező nemzeti-nacionalista Szörnyre és az első között emelt szót Németország újdonsült kancellárja, Adolf Hitler ellen. Egészen haláláig, a náciikkal szembeni ellenállásra tette fel az életét. Első körben a szószékről próbálta leleplezni a hazug diktatúrát, majd kiállt az üldözött zsidók mellett is, később pedig egyházi diplomataként és kettős ügynökként tevékenykedve harcolt Hitler hatalma ellen.

A kultúra tehát a hit (játék)tere – is. Kinek milyen a kultúrája, olyan az Istenhite is! Van, ahol Bach-muzsikával élnek meg a vallásos élményt, van ahol spirituáléként énekelnek, de bőven akadnak olyanok is, ahol nem a zene a lényeges, hanem az eksztatikus élmény...

Krisztus mennybemenetele előtt adott missziói parancsa „*Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek*”; 2000 év óta ez a kereszténység alapállása a világhoz. Ennek a mandátumnak azonban nem lehetett másként eleget tenni, csakis beágyazódva a népek alap-kultúrájába. A *hit nyelvi készlete mellett a kultúra komplex nyelvén – zene(!) – is hirdetni kellett azt, amit az Újszövetség evangéliumnak, jó hírnek nevez, s amit ha valaki megért, a szívében örömhírré változik*.

Mára az egyházi kultúra befogadott a világ kultúrájából olykor megkérdőjelezhető furcsákat is... *ennek ára van/lesz*.

Húsvét evangéliuma, hogy (Krisztusban és Krisztusért) korrekcióra mindig van lehetőség, s „*ez nem tőlünk van, Isten ajándéka ez*” (Ef 2,8)

Aldott Feltámadás ünnepet!

Kedves Testvéreim!

Szeretettel és örömmel jelentkezem *Lutherrózsánk* 34. évfolyamának böjti-húsvéti számával.

Sok változást és feladatot hozó évünk van, melynek egyik „fókusz-pontja” **kistemplommá-válásunk 25 éves jubileumára tervezett hálaadó istentiszteletünk**, – a hozzá kötődő más programokkal egyetemben – melyet **májusban tartunk**.

Kérem a testvéreket, hogy hívogassanak, próbálják elérni „rejtőzködő” evangélikus testvéreinket, hogy ők is velünk ünnepelhessenek és jelenlétükkel erősítsék gyülekezetünket. Külön köszönöm azoknak, akik ezt már most is teszik: szolgálataikat, (szállás-adás, szeretetvendégségek, gyülekezeti kirándulások szervezése stb.) segítséget ajánlottak fel, hogy szép rendben történhessen ünnepelésünk.

Sajnos szerény éves költségvetésünket egy elodázhatatlan (millió nagyságrendű) állagmegóvó toronyfelújítás is terheli, melyre gyűjtést is szervezünk. Testvérek áldozatkész szeretetében ajánlom ezt is és kérem, hogy – aki teheti – támogassa jubileumi ünnepségünket is.

A személyes
találkozásban bízva
kívánok Mindenkinek
áldott Húsvétot!

János

Rövid-hírek

Január 3-án a Környei-úti temetőben el-
kísértük utolsó útjára **Rakó Lászlóné sz.**
Lovász Mária evangélikus testvérünket, akit
79 éves korában szolgáltott magához az élet
és a halál URa. Emlékét tegye a Minden-
ható Isten áldottá szerettei körében, s a
gyászolóknak adjon lelki békességet!

Január 16-án a **Tatabányán** évkezdő Lel-
készi Munkaközösségi (LMK) ülésen
vettem részt.

Január 22-én megtartottuk imaheti alkal-
munkat a Kocsi-úti református templom-
ban. Az igehirdetés szolgálatát **Ézsöl**
Krisztián végezte, a liturgiában **Dr. Szabó**
Előd igazgató lelképásztor és **Havassy**
László Bálint plébános atya mellett jóma-
gam segédkeztem. Az alkalmat szeretet-
vendégség követte.

Február 25-én megtartotta a Számvevő-
széki Bizottság a 2024-es esztendő
pénzügyeit vizsgáló ülését – köszönhetően
pénztárosunk precizitásának(!) – minden rend-
ben találtatt. A képen balról: **Széles Anikó**
gyülekezeti felügyelő, **Szélesné Szabó Teo-
dóra** pénztáros, **Csörík Jánosné Melinda**
számvevőszéki elnök és **Hulin Zsolt** gondnok.

Március 3-án megtartottuk 2025.évi
első, zárszámadó presbiteri ülésünket.
Áttekintettük ezévi feladatainkat is (finnek má-
jusi érkezése kistemplommá válásunk 25. évfordulójára)
valamint meghallgattuk **Hulin Zsolt** gond-
nok úr toronnyal kapcsolatos felmérésének
eredményét, s határozatot fogadtunk el,
hogy az elkorhadt szelemenek kiváltási
munkálatait kezdjük el, s erre a pénzügyi
keretet is megszavaztuk.

Március 23-án megtartottuk 2025.évi
zárszámadó közgyűlésünket, melynek
keretében meghallgattuk **Szélesné Szabó**
Teodóra pénztárosunk beszámolóját. **Széles**
Anikó gyülekezetünk felügyelője beszámolt
finn testvéreink érkezésével kapcsolatos te-
endőkről ill. jómagam jelenttem a prog-
ram-tervezetünk aktuális állapotáról.

Április 6-án istentiszteletünkön Kiss Bercel kistestvérünk, Kiss Bálint (ev.) és Kiss Róza (róm.kat.) gyermeke, Kiss Ádám (ev.) és Pataki Anna (róm.kat.) keresztyermek a keresztség szentségében részesült. Isten gazdag áldása kísérelje új egyháztagunkat és családját

Április 13-án, virágvasárnap vidéki (Celldömölk) szolgálatunk miatt az istentiszteletet Szűcs Máttyás református lelképásztor testvérem tartotta, a kántori szolgálatot pedig Vida Tilda testvéruink végezte. Minkettőjüknek ezúton is hálásan köszönjük!

Konfirmáció – 2025

Isten előtti hálával jelentjük, hogy megfelelő előképzés után Pataki Dániel Gergely, Pataki Vid Barnabás, Beigelbeck Lilla, Övári Emese Hanna, Vavrik Elina, testvéreink

Május 24-én (szombaton) du. 4 órától

kistemplomunkban
Konfirmációi vizsgát
tesznek, majd másnap

Május 25-én (vasárnap) 10 órakor kezdődő
ünnepi istentisztelet keretében,
egyházunk rendtartása szerint

konfirmációi fogadalmat

tesznek, s először járulnak
úrvacsorához.

Mindkét alkalomra hozzátartozókat,
és érdeklődőket szeretettel várunk!

Széles Anikó felügyelő,
Pataki Gergely másodfelügyelő
Franko Máttyás lelkész.

A virágvasárnapi „karikázókat” »tradicionálisan« evangélikusok is erősítik és mindig oltári áldással indulnak. (A képen Hulin Zsolt gondnok urunk feleségével Judittal és lányukkal Hannával.)

Idén immár 10. alkalommal töltik meg együtt a Kossuth teret Farkas Emőke, Kánya Réka és Gyurkó Erzsébet irányításával a 'kenderkések', a 'pötörkések', a Csevergő Énekegyüttes, valamint a 'forgórózsások'. Karikázni a böjti időszakról egészen pünkösdig lehetett, viszont soha nem zene kísérelte, hanem csak ének. Így volt ez most is, a hagyományokhoz híven a résztvevők éneklék azokat a dalokat, melyekre táncolnak.

Kistemplomunk 25 éves!

„a növekedést az Isten adta”
(1Kor 3,6c)

Szeretettel hívjuk és várjuk
Testvéreinket arra a
Hálaadó ünnepi istentiszteletre,
amit **Május 11-én** (vasárnap)

10 órakor tartunk.

Istentiszteletünket rövid ünnepi közgyűlés
majd szeretetvendégség követi,
mely alkalmunkon Joensuu-Pielisenssu-i
(finnországi) testvérgyűlekeztünk
delegációja is részt vesz.

Támogató jelenlétére számítunk és
kérjük, kísérelje figyelemmel az ünnephez
kapcsolódó programjainkat is!

Gyülekeztünk Vezetősége

Keress, bízz, cselekedj!
Melletted leszünk!

**Lélekkel,
ismerettel**

Magyarországi
Evangélikus Egyház
Technikai
szám: **0035**

Támogatás

Evangélikus Egyházközség Tata
számlaszáma:

63200119-14926282

Egyházfenntartói járulékat,
adományait itt is tudjuk fogadni.
Támogatását köszönjük!

Nyári hittantábor

2022. június 30. – július 2.
Kistemplomunkban

„Isten szeret”

1. nap: Isten szeretetből terem.
2. nap: Krisztus szeretetből szól
3. nap: A Szentlélek Egyházba hív.

Tudnivalók:

Szokásos **háromnapos hittantáborunk**
foglalkozásai 9-16 óra között zajlanak.
Érkezés: 8-9 óra között, utána játékos
foglalkozások és tanulás – külön a kicsiknek és
a nagyobbaknak. Délben étkezés (helyben) –
ahogyan korábban is, az ételt
rendeljük/hozzátjuk.

A tábor költségeinek fedezésére adományokat
köszönettel elfogadunk!

Résztvételi díj: **gyermekneként napi 1000 Ft.**
Jelentkezés: Széles Anikó felügyelőnél

Nagyheti alkalmaink

Nagycsütörtök (április 17.) 17 óra
Nagycsütörtöki istentisztelet

Nagypéntek (április 18.) 17 óra
Nagypénteki istentisztelet (passió)

Húsvétvasárnap (április 20.) 10 óra
Ünnepi istentisztelet (úrvacsorával)

Húsvéthétfo (április 21.) 10 óra
Ünnepi istentisztelet (úrvacsorával)

„Írányba kell állni...”

Beszélgetés *Ézsöl Krisztián* atyával,
a Tatai Szent Imre Római Katolikus Plébánia
segédlelkészével

Néha a görbe a legegyszerűsebb út a célunkhoz, de az Isten országában minden egyenes számunkra görbe. A *vocatio Dei* – Isten elhívása – mindig ilyen. Váratlan helyzetben, amikor nem is gondolunk rá, akkor halljuk meg. Ifjú szolgatársam életében is így volt: már egy közgazdasági diploma volt a kezében, amikor megérezte és felfedezte milyen irányt szánt neki a Gondviselés.

Közhely, hogy válságban vannak a hivatások és ez alól a lelkész/papi sem kivétel – egyik felekezetben sem. Te mégis a papi hivatást választottad... Hogyan és miért?

Ez egy érdekes kérdés, hogy mennyire van hivatásválság vagy sem. Azt gondolom, – a papi hivatásról is – hogy a magok ott vannak mindenhol, mert Isten elülteti az emberek szívébe a vágyat. Itt mindig az a kérdés, tudunk-e olyan környezetet biztosítani a fiatalok számára, amiben ez ki tud bontakozni? Egy elültetett kis magból, ha szépen gondozzuk – amennyiben van elegendő napfénye, vize – akkor abból növekszik valami. De ha ezt a környezetet nem adom meg neki, akkor hiába van a mag ott bent a földben, abból nem lesz hajtás... Ha a papságra nem látnak vonzó példákat, akkor abból nem lesz hivatás.

Korábban nem voltam nagy „temp-lomba járó”, de egy katolikus általános iskolába jártam. *Kapuvárról* származom – Ez egy rábaközi település Győr és Sopron között, csak hogy könnyebb legyen elhelyezni... Ez tehát megvolt, szépen végimentem a nyolcát, teljesítettem, amit kellett, és utána még egy kicsit eljártam – egy pár hónapig – a szentmisékre. Aztán középiskolába kerültem *Győrbe*, és ez abbamaradt, de persze karácsonykor, húsvétkor azért elmentem. Így teltek azok az évek.

Misére magadtól vagy családdal mentél?

Magamtól. A kapcsolatom az Istennel – imádság szintjén, esténként, amolyan „minimális szinten tartásként” – azért megvolt, igaz igen gyengén, de valami azért mégis volt.

Amikor átkerültem a *Széchenyi Egyetemre Győrbe*, akkor nagyon kerestem azt, hogy mi szeretnék lenni? Szerintem ez minden fiatalnak a szívében ott van, mindenki vágyik arra, mi is akar valójában lenni? Nagyon keresi és folyamatosan kíséri az érzés: de jó lenne megtalálni...

Vannak szerencsésebbek, akik már gyerekkorban tudják, hogy mik akarnak

lenni, de sokaknál viszont azt látom, hogy még halvány fogalmuk sincs hivatásbeli jövőjükéről. Ez érthető is, hiszen nagyon sok impulzus éri őket, nagyon sok lehetőség kínálkozik számukra. Nagy kérdések feszülnek ebben: *Na most melyiket válasszam? Melyik jó nekem? Melyikben tudok megélni majd mindent úgy, hogy ne maradjak le fontos dolgokról?*

Nagy kísértése a mai kornak, hogy mindent ki kell(ene?) próbálni, mindent ki kell(ene?) élni, de idő és lehetőség híján nem lehet mindent megcsinálni, *valamilyen irányba bele kell állni...* és mire ezt megtalálja az ember, az sok-sok idő.

Minden út Rómába vezet, de nincs idő mindet bejárni...

Pontosan. Ezért ezt az irányt én is nagyon kerestem, hogy mi az, amit én szívesen csinálnék? Ezért aztán nagyon sokféle programban benne voltam. Ilyen foglalkozás, olyan pénzügyi verseny, ilyen külön csapat, amolyan egyetemi szervezet, stb. Mert kerestem, hogy mi lesz az, ami a gazdaság területén majd rám érvényes lesz. Ezért nagyon sokat dolgoztam, csináltam, keveset is aludtam és fáradt voltam. Ráadásul a bejárásnak a terhe mindig ott volt, hiszen naponta 3-3,5 óra, vagy még több elment az utazással is.

Egy alkalommal – advent volt éppen – és úgy döntöttünk egy baráti társasággal, hogy elmegyünk majd a városba szombat este, de előtte menjünk már be egy misére – elvégre advent van. Gyertyagyújtás van, meg hátha lesz utána forralt bor...

Forralt bor nem volt, de egy nagyon szép szertartás viszont igen. Gyönyörű adventi gyertyagyújtást adott elő ott az iskola és utána egy nagyon szép, felemelő szentmise volt... és bennem visszajöttek az emlékek és azt mondtam: *olyan jó volt itt beülni a csendbe...* Most minden ember rohan, mi is állandóan futunk, tesszük, amit kell, de erre az egy órára most „kikapcs”, és csak arra koncentrálok, hogy ott belül, a lélek mélyén mi történik... és azt mondtam, ez annyira jó és ráadásul még „ingyen” is van (nevet).

Hát, akkor legyen ez legközelebb is! Elhatároztam, hogy na, akkor vasárnap esténként nekem kell egy ilyen egy óra, amikor egy picit lelkileg is töltődök és a következő héten ebből élni tudok.

Ezt most hosszan tudnám mesélni, hogyan vált ez rendszeressé. Láttam azt, hogy nem volt felolvasó az egyik olvasmányra és szépen, finoman jeleztem, hogy szívesen felolvasnék. Így egyre közelebb kerültem, az ottani belső csapathoz: a plébánoshoz, a kántorhoz, a sekrestyés-

hez, irodavezetőhöz és a többiekhez, akik ott „viszik a dolgokat”. És azt láttam, hogy ők egy nagyon jó csapat és valahogy nagyon vonzón élnek meg a hitüket... és nekem ez egyre jobban megtetszett. (Meg aztán Győrbe korábban ért be a buszom, mint ahogy az óráim elkezdődtek. Nyolckor én már ott voltam az egyetemen, de csak kilenckor kezdődtek az előadások.)

Mit csináljak? Egy ideig üldögéltem az aulában. Aztán pont ebben az időben, 8 órakor kezdődtek a *révfalui* hétköznapi szentmisék. Gondoltam, benézek oda is, milyen egyáltalán egy hétköznapi mise, hogyan működik ez, stb. Az is megtetszett. Eltelt egy kis idő és ott is szívesen olvastam fel. Ekkor az egyetemen a *Németh Gábor atya* tartott egy kurzust „*Korunk etikájának aktuális kihívásai*” címmel.. Felvettem, mert egyrészt jól hangzott, másrészt úgy tűnt, kevés ráfordítással teljesíthető. Kiderült, amikor bemutatkoztam, hogy ő Kisbácsán plébános. (Most ő a Püspöki Karna a titkára).

Később erkölcszociológiát tanított nekünk a főiskolán és mindig rámszánt az órák után egy negyed-, fél órát, hogy beszéljünk. Ebből az bontakozott ki, hogy egyre több dolgot megtudtam kérdezni tőle, ami kérdések felmerültek bennem és nem értettem őket a hitéletet illetően.

Ez volt a belső hívás, a vocation Interna?

Amint teltek a hetek, hónapok – már az egyetemi kurzus után jártunk – egyfajta hívó szó érződött a háttérben. Különösen a kapuvári plébánosom *Radó Tamás atya* abszolút vonzó módon élte meg a papságát. Hát... mondtam magamban: *ez nagyon jó* – és milyen boldog benne!

Általában azt látni az emberek arcán, hogy soha semmi nem jó és mindig szenvednek valamitől. Persze mindenki szenved, mindenki hordoz keresztek, de ezt meg lehet úgy is élni, hogy kevésbé lát-szik. Meg lehet úgy is élni, hogy meglehetősen öröm van a szívemben és kifelé meg sugárolok. Ezt láttam, hogy valahogy ezt nagyon vonzó módon csinálja az atya, és ezt az életformát én is szívesen csinálnám.

Akkor már az egyetemnek a vége fele voltam, és nyilván elindul egy harc az emberben *pro* és *kontra*, hogy na most akkor mik azok az előnyök, amik ezzel járnak, ha ezt választom, és mik azok a nehézségek is, amik pedig ott vannak a háttérben.

Általában ez a belső harc egy-két évig tart és végül kialakul az *igen* válasz. Azért az *‘igenemet’* először még nagyon óvatosan mondtam el pár embernek. A környezetből ilyenkor mindenféle reakciók jönnek, pozitívak és negatívak is. De éppen ebben a szakaszban – amikor még nagyon gyenge ez az „elhatározás-hajtás” – akkor ezek téves irányba is vihetnek! Mert valaki nagyon örül az el-

határozásodnak: „*Jaj, persze, hát te erre lettél teremtvél!*”, de aki meg nagyon le akar beszélni, az is egy hamis képet generálhat... tehát belül kell hogy érlelődjön az elhatározás. Egyszer aztán úgy éreztem, hogy már elég szilárd az elhatározásom és csak ekkor „mutatkoztam be”, hogy nekem ez lenne a szándékom és így mennék tovább.

Mit szólt otthon a család, a testvéreid?

Nincs testvérem, de *hál' Istennek szü-leim nagyon elfogadók voltak* ebben. Azt mondták: „*Szeretünk és az a legfontosabb, hogy te jól érezd magad és ha úgy döntesz, hogy ebben érzed jól magad, akkor ebben támogatunk.*”

Nekem ilyen szempontból könnyebb dolgom volt, hiszen voltak társaim, akiknél azt láttam, hogy ez nem ment ennyire egyszerűen, de én nagyon hálás vagyok, mert mindenhol, a baráti társaságban és a családban is, mindenhol a döntésemet támogató légkört tapasztaltam.

Így kerültem be a teológiára, ami 6 éves képzés volt. Most végeztem, 2024. júniusában szenteltek, így én még nagyon „friss” vagyok ilyen szempontból... és hát akkor a Sors repülőgépről így dobott ki a Gondviselés Tata fölé, úgyhogy ide „pottyantam” – (nevet).

Mennyire támogatják szolgálatodat a közgazdaságin tanult dolgok? Volt már valamilyen hozadéka ezeknek?

Konkrétan most nem tudnék említeni dolgokat, hogy miben segítene a közgazdász diplomám, de hogy a jövőben hogyan lesz, ezt nem tudom. Viszont annyiban kapcsolatban vagyok vele, hogy a világlátásomat a szemléletemet ez is formálta. (Volt, aki azt mondta, hogy mi a fenének dobtál te ki három és fél évet az egyetemen, hiszen már egyből az lett volna a legjobb, ha elmész papnak!) Egyrészt akkor nem volt még hívásom, *nem éreztem, nem fedeztem fel a nekem rendelt irányt*, másrészt azokat az éveket nem tekintem hiábavalónak, hiszen formálták az emberi kapcsolataimat, amik azóta is megvannak és gazdagítanak.

Ezért a szeminárium előtti pár év kinyitotta számomra, hogyan működnek az emberi kapcsolatok, miként érez, gondolkodik a mai fiatalság. Most realisabban látom a fiataloknak a helyzetét vagy akár a módszereket, ahogyan azokat próbálgatjuk az egyházban.

Van-e olyan lelkipásztori munkaág, ami különös örömet jelent számodra? Mennyi hittanórát van?

Én még amolyan „felfedező” vagyok. Ami most itt Tatán a segédlelkészi beosztásomnak egy nagy könnyebbsége, hogy a szervezés a plébános feladata. Ketten vagyunk, ami nem általános az egyházmegyében. Alapvetően mindenhol plébánosi rendszer van, azaz a pap mindent egymaga végez. Itt nagyon nagy ajándék, hogy *Albert atya* a szervezés gondját leveszi a vállamról. Készen megkapom a „programtervet” és teszem, amit tennem kell, megyek ahova mennem kell.

Összesen öt hittanórát van, de ezekre készülnöm kell, nincsenek korábbi anyagaim.. Egyébként azt mondják a pedagógusok, –akik már hosszú évek óta tanítanak – hogy nem lehet ugyanazokat a

sémákat használni, mint korábban. Emellett pedig 8 települést látunk el... Egyébként én nagyon élvezem ezt a sok-települési rendszert, mert minden közösség másként más.

Mi lesz az az irány, ami nekem még később jó lesz? – ezt most még nem tudom. Még nagyon „betanuló” időszakban vagyok. Ez az *ajándék* ennek a segédlelkészi időnek, hogy *azt csinálhatom, amiért pap lettem, vagyis lelkipásztori munkát és ez sokrétű*. Most például – innen tőled – egy házszentelésre megyek, ahol beteglátogatás is lesz. Nagyon sokfajta a tevékenységem, számomra mind izgalmas, kihívásos terület.

Van valamilyen hobbid, ami kikapcsol?

Otthon korábban kisállatokat tartottam, tehát voltak kacagó gerléim, hullámos papagájok, zebra pintyek. Nyilván amikor Győrbe kerültem, ezeket fel kellett adnom, de nagyon szeretek utazni, és ezért ha van egy-egy szabadnapom, szívesen elmegyek valamire a környéken.

Sok lelkész/pap van jelen a virtuális térben és Neked is vannak ilyen videóid az Interneten. Mennyire készítették fel a szemlélőket erre?

A képzésünknek nem ez volt a fő „csapásiránya”... Amikor a *covid-járvány* időszaka volt, akkor otthon voltam és a *Rábaközi Televíziótól* jött egy megkeresés a plébánia felé, hogy ilyen kis „ima-percek”-sorozatban, pár percben röviden „lélekerősítő” gondolatokat tudnék-e mondani? Ezek így kezdődtek. Hosszú távon nem gondolkodtam ezen, mert ez egy „veszélyes terep” olyan szempontból, hogy azért látom, hogy akik nagyon beálltak ebbe, azok olykor beleszédültek azokba a magasságokba, ahova ez a netes népszerűség felröpteti az embert.

Azt gondolom, hogy most nekem inkább az a feladatom, hogy akik egyházközségeinkben ránk vannak bízva, őket el tudjuk látni – kezdőként ez nagyobb feladat –, ahelyett, hogy az interneten keresztül sok olyan emberhez szóljak, akik nem kapcsolódnak hozzánk. Talán majd később. Valamilyen szinten persze megjelenünk a világhálón, de ezzel az egyházközségeinket próbáljuk vonzóvá tenni, hogy lássák, van hitélet, van program, merjenek bejönni. Nem tudom, hogy később mi lesz. A netes megjelenés nagyon sok időt és energiát igényel, és ha az ember meg akar jelenni valahol, arra illik készülni és most a jelenlegi munkák mellett erre nincs idő.

Isten adjon ezekhez a feladatokhoz sok-sok erőt és kísérelje áldás szolgálatodat! Köszönjük a Jólstennek, hogy itt vagy a városunkban, Neked pedig köszönöm a beszélgetést!

„Meg kell találni a pillanatok szépségét“

avagy „Nem kell apróságokon rágódni...”

Több mint két évtizede Angliából indult el egy kezdeményezés, amely minden év februárjában – Valentin-nap környékén – egy héten át a házasság és a család fontosságára igyekszik felhívni a figyelmet. Mi ehhez a Tatai Gyülekezetünkől és vonzáskörzetéből választunk „ismerős arcokat”, akik szívesen vállalják, hogy a házasságról gondolataikat megosszák... Idén „szerkesztőségünk” választása a **Labossa-házaspárra** esett, hiszen gyülekezetünk aktív tagjai, s gyermekeik közül hármat (**Bence, Döme, Luca**) taníthattam is a **Tatai Református Gimnáziumban**, akik aztán hit és erkölcsstanból jeles érettségi vizsgát is tettek.

A jó házasság alapja, hogy az ember készül a házasságra. Nálatok hogyan történt ez? Mióta is vagytok házasok?

Lali: Nógrád megye „fővárosát” akkoriban a kis-Moszkva becenévvel is illették. A főiskola is meglehetősen átítatott volt az „eszmétől”. És egyszer jön egy lány, hogy ő karácsonyi ünnepet szervez és megkért, hogy a főiskola rádiósaként segítsek neki. A Biblia is előkerült a szervezés során. Ez akkor, ott számomra nagy meglepetés volt. Egyébként végig meg voltam győződve, hogy Ildit én választottam. Ennek persze az ellenkezője volt igaz, mint utólag kiderült.

Ildi: 1987. július 18-án volt az egyházi esküvőnk. Előtte áprilisban a polgári, két tanúval. 1982-ben ismerkedtünk meg, *Salgótarjánban*, a főiskolán. Lali harmad-éves volt, én elsős. Megláttam, megetszett, kb. így kezdődött... Szerencsére

volt közös pont, a röplabda, így edzéseken „összefutottunk”. Pár hónap „kerülgetés” után nyilvánvalóvá vált, hogy nem vagyunk közömbösek egymás számára. S azóta együtt vagyunk. 1986-ban kerültem *Tatabányára* (alföldi vagyok), akkor megtartottuk az eljegyzést, majd egy évre rá az esküvőt.

Két ember kapcsolatának minőségét elég jól mutatják a hétköznapiak, melyeknek van egy összekötő és néha szétfeszítő ereje is. A Ti házasságotokban mi az, ami összeköt és mi az, ami esetleg szétfeszítheti/terhelheti?

Lali: Igen, a gyerekekkel való mindennapos teendők abszolút összetartó erőt képeznek. Mind a négy gyerekünknek a kezdetektől meséltünk. Előfordult, hogy ketten ültek a hátamon, nyakamban az esti mesék alatt. Mind a négyvel sétáltunk, kirándultunk, kerékpároztunk, madarász-táborba jártunk és nem utolsósorban futóversenyeken vettünk részt. Természetesen mindez akkor működik, ha mi mint szülők is aktív résztvevők vagyunk és nemcsak verbális hősök.

Ildi: a logisztika mindenképp egy nagyon praktikus összekötő kapocs. Ma már nem kell a gyerekeket hozni/vinni, de évtizedekig szerveztük az iskolába/iskolából hozatalt, a zeneiskolába, edzésre, táncra, különórákra jutást. Ezt (is) csak közösen lehetett megoldani, mint egy csomó mindent. A terheket közösen viseljük, bár néha úgy érzem, rajtam van a több... Lali nyilván mást mond erről. A hétköznapi rutinok között van egy nagyon idegesítő szokása (vagy több is), amit nehezen tolerálok. Nem képes visszahúzni a függőnyt, ha elhúzza. A díszpárnákat is csak úgy oda dobálja az ágyra, nem rendezi el szépen. Na, ez azért megterheli a kapcsolatot (nevet).

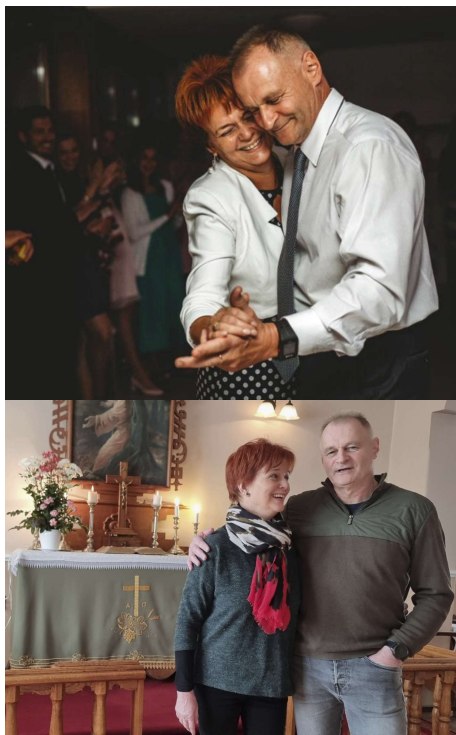
Minden házasságban akadnak kihívások, olykor nehéz helyzetek. Volt ilyenben részetek?

Lali: Esküvőnk után egy kedves soproni rokon nagymama azt mondta: „*Lali, a házasságban lesznek nem-szeretem-napok*”. De ezeken valahogy át kell lendülni. Ezt azóta sem felejtettem el. Igen, vannak nem-szeretem-napok... Nem is kevés. De ahogy jönnek, úgy el is múlnak.

A házasság egyik legkritikusabb viselkedési normája: „*Ne múljon el a nap a ti haragotokkal*” Micsoda tökéletes instrukció! Ha harag támad bennünk, vagy harag támad a másikban elég egy simogatás, egy vicces mondat. „*Tudom, hogy haragszol, de azért próbáljuk ezt megbeszélni. Ne vigyünk át holnapra semmilyen kibogozatlan szálát!*”

Ildi: A legnehezebb az volt, amikor azt hitük, érkezik a harmadik gyermekünk, majd 10 hetesen kiderült, hogy nem él a

magzat. Szerencsére pár hónap múlva újra a szívem alatt hordtam egy kis életet. Dömével a kilenc hónap állandó aggodásban telt, nagyon féltem, hogy ennek a babának is baja lesz. Hála a jó Istennek, minden renden volt, s 23 éve megérkezett a harmadik fiú, s két évre rá Luca.

Általánosságban szerintetek mi az, ami vonzó, s mi nehéz egy házasságban?

Lali: A házasság egy csodálatos dolog. Minden nap más. Minden nap máshogyan más.

Ildi: Lehet, közhelynek hangzik, de attól még igaz, hogy nincs annál jobb, mint tartozni valakihez, szeretni valakit és szeretve lenni, együtt kelni, együtt viselni a hétköznapi gondjait, az ünnepek örömeit...

A családalapítástól sokan ódzkodnak, túl nagy a felelősség és nagy az áldozat. Mit lehet bátorításként mondani a fiataloknak?

Lali: A családalapítás anyagi oldalát nyugodtan el is felejthetjük. Szűken racionális, pénzügyi alapon nézve ez a totális anyagi csőd. És mi a probléma ezzel? Kitérdekel? A négy gyermek annyi örömet ad az embernek. A pénz ügyis a legkevesebb, ahogy azt a fáma mondja.

Ildi: Szerintem egy ember akkor teljesedik ki igazán, ha édesanya/édesapa lesz. Egy gyermek rengeteg örömet (persze sok bosszúságot is) képes okozni. Látom a legidősebb fiamon, aki már édesapa, hogy mennyire más lett számára a fontos – a kicsi érkezésével. Mennyire boldog, ha a karjaiban tarthatja a kislányát. Ezek az élmények minden mást felülírnak.

Nekünk már minden gyermekünk felnőtt, de vasárnaponként rendszerint összegyűlünk, s ilyenkor hálával teli szívvel gondolkodom arra, milyen jó is nekünk...

A házasság is fejlődik, általában pozitív irányba. Ezzel kapcsolatban mondják: „sok mindennek kell változni ahhoz, hogy a dolgok változatlanok maradjanak”. Miben kell változnia az embernek?

Lali: A házasságunk első tíz éve az érzelmi magasságok és mélységek története volt – mint ahogy a legtöbb házasságban így lehet – már amelyik eljut a tíz éves futamidőig. Aztán szépen kisimulnak a nagy sinusgörbék. Az a jó, ha ez szépen átlényegül szeretetbe, egymás érettebb elfogadásába és nem fullad mély közönybe. Nálunk, ha jól látom, sikerült az előbbi elérése.

Igen, ha az ember pedagógust választott magának feleségül akkor viselje el, hogy a szakmai elhivatottság nem ér véget az osztályfőnöki órákon. A tanár otthon is tanár marad. De hát én ezen már csak szelíden mosolygok...

Ildi: Az ember a házasságban el kell fogadja a társát akkor is, ha a „rózsaszín köd” már feloszlott, ha a másik „morgósabb” lesz. *Meg kell találni a pillanatok szépségét*, akár egy pohár bor mellett vacsora után, egy kirándulás alatt, vagy egy közös főzésben. Én kezdem elfogadni, hogy Lali sose fogja elhúzni normálisan a függőnyt, ez az én feladatomban marad. Én viszont nem fogok tűzfát aprítani, ezt csinálja csak ő. S akkor lássuk be, mégiscsak nekem van jobb dolgom. Az eredeti kérdéshez visszakanyarodva, az embernek az idő múlásával az elfogadásban, a megértésben, a toleranciában kell legtöbbet változnia. *Nem kell apróságokon rágódn...*

Legyen ez a végszó! Hiszen évtizedek óta úgy ismerlek Titeket, mint akiket a keresztény derű mellett, az elkötelezett Krisztus-hit és egyházszeretet jellemez. Az ÚR áldása kíséren Mindannyiótokat!

A ferde gyertya egyenes lángja...

Pröhle-féle ágendánk szerint – gyülekezetünkben presbitériumi döntés alapján mi ezt használtuk/használjuk – a bevezető oltári szolgálat bűnvalló imádsága (amit a lelkész mond) után, *‘válaszként’* a kyrie-t – énekelik a hívek. A *Kyrie* a keresztény liturgia egyik fontos „röp”-imája. A *Κύριε* (kyrie/ejtsd: kúrije), a görög „Κύριος”-szóból (ÚR) származik, ami a Biblia görög fordításában (ez a Septuaginta) Isten »megszólítására« használt név...

Amikor a kyrie-t énekel a gyülekezet – ezalatt az oltár felé, szimbolikusan az Isten felé fordul a lelkész – ilyenkor mindig emberek és események jutnak eszembe, akiket/amiket csöndes imámban az ÚRisten elé viszek, s bevalom nemegyszer olyan gondolatok vetődnek fel bennem, amiket később/alkalmasint még a prédikációban is megemlítek... Ilyen gondolatfolyam érintett meg most is, *Vízkereszt ünnepe utáni első vasárnapon*, melynek „eredményéről” az alábbiakban olvashatnak a Testvérek.

A kyrie-ének alatt észrevettem, hogy a baloldali gyertya – de csak a kereszt tövéből/alól nézve(!) – enyhén *ferdén* áll a gyertyatartóban. (A gyülekezet felől nézve viszont optikailag teljesen „egyenesen” állt!) Gondolatok cikáztak át rajtam, s már akkor röviden körvonalazódott bennem, hogy erről és a gyertya szerepéről egy cikket kell írnom a böjti *Lutherrózsába*...

A gyertyáról...

ami eredetileg faggyúból, méhviaszból, sztearinból (pálma-viasz) vagy más könnyen olvadó anyagból henger-alakúra *öntött* vagy *mártott*, kanóccal égő világítóeszköz ósidők óta, ahol nem termett égethető növényi olaj. (Olajtermő területeken méceszt használtak!)

A kezdetleges mártott gyertyának a kanóca éppúgy összecsavart rongy volt, mint a mécesnek. Mivel a gyertyabél nem égett el a faggyúval egyenletesen, olószerű „*koppantóval*” vágták le. Mi az oltár-gyertyák eloltására kis haranghoz hasonló *koppantót* használunk – a mellékelt kép jobb oldalán látható az egyik, ami egyébként *joensuu-i testvéreink ajándéka* – s a meggyújtás előtt elszenesedett kissé megcsavarodott néhány milliméteres gyertyabelet pedig lecsippentjük.

A gyertyát a liturgiába szimbolikus jelentése miatt emelte be az egyház és a 3. sz. elejétől a temetéskor és a holtakról való megemlékezésnél már említést tesznek róla. Érdekes, hogy a római katolikus egy-

házban a *‘gyertyavivó’* (akolitus) külön egyházi rendfokozat lett. A 4. századtól pedig feljegyzések is vannak, hogy az újonnan megkereszteltek kezébe gyertyát adtak.

Mit szimbolizál a gyertya?

A gyertya jelképes tartalma igen gazdag. Mint a világosság forrása már az ókeresztény korban magát *Krisztust* jelképezi. Viasza az *emberi természetre*, fénye az *istenségére* utal, – *istenségében valóságos Isten, emberségében valóságos ember*, 325-ös *Niceai Zsinat* határozata(!) – . míg a ka-

rácsonyi gyertya Jézus megtestesülését, a húsvéti gyertya pedig a föltámadását szimbolizálja.

Mivel a gyertya önmagát fölemésztve világít, *Krisztus önzetlen szolgálatának* a jelképe, ugyanakkor *szimbóluma a halandóságnak és az örök életnek*, az „örök világosságnak” is.

A gyertyák számának is van jelentése: a feszület mellé állított két gyertya a Krisztusról tanúskodó Ó- és Újszövetség, amik a próféciaik ígéretére és azok beteljesülésére utalnak a Jézus Krisztusban.

De a gyertyának *nagy szerepe volt a halotti szokásokban is*. A misében megszentelt gyertya fénye mutatta a haldoklónak a „mennyei utat”, füstje elűzte és egyben távol tartotta a „végső útra” készülő lélektől a gonosz erőket. Több helyen a felszentelt gyertyával körbejárták a haldokló ágyát – ez néha félőráig is eltartott – majd vártak és imádkoztak; s ha nem halt meg a „nagy útra készülő”, újra megkerülték, amíg a lélek el nem szállt a testből. Gyakran a haldokló kezébe még gyertyát is adtak, hogy világossággal költözzön át az örök életbe.

Halottak napjának előestéjén, Mindenszentek esti óráiban a hívők meglátogatták a temetőt és gyertyákat gyújtottak, sőt, a „halottak hetének” estéin gyertyákat égettek otthonaikban is – általában anynyit, ahány halottjuk volt. A petróleumlámpát ilyenkor nem volt szabad eloltani, mert az a halottaknak világított...

A síron való gyertyagyújtás a *békéscsabai szlovák evangélikusok körében* az első világháború idején tűnt föl a távolban elesett hozzátartozók emlékeztetere (*Tátrai Zsuzsanna* néprajzkutató gyűjtése szerint.)

A szentelt gyertya...

egyike a *legrégebbi szentelményeknek*. Régen a városok és falvak nagyobb mennyiségben gyertyát vásároltak, s ezt *Gyertyaszentelő Boldogasszony* napján (Február 2.) szentelte fel a pap.

Amióta december 25-ére került Jézus születésének ünnepe, azóta február 2-án tartják a gyertyaszentelés ünnepét. *Szűz Mária és Szent József* 40 nappal Jézus születése után, a mózesi törvény előírása szerint bemutatták a gyermeket a jeruzsálemi templomban. A jelen lévő *agg Siemeon* – aki azt az isteni ígéretet kapta, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látják szemei az üdvösséget (Lk 2,32) – Jézust a *népek megvilágosítására* szolgáló világosságnak nevezte. Innen ered tehát az egyik legrégebbi szentelmény: a *szentelt gyertya*, és a *gyertyaszentelés* szokása is.

Érdekes, hogy régen szinte minden magyar katolikus parasztházban tartottak szentelt gyertyákat, amiket színes szalagokkal díszítettek és a szentképek mellett a falra akasztva meghatározták a szobák összképét, hangulatát.

A gyertyák vallásos „felhasználásának” sokfélesége gyakorlatilag a szenteltvízzel vetekszik, hiszen végigkíséri az embert a születésétől a haláláig.

Végezetül: Mit üzent nekem a „ferde” gyertya?

Ott kell kezdenem, hogy a Biblia azt tanítja, hogy az ember *testből*(szóma), *lélekből*(psziché) és *szellemből*(pneuma) áll. Mivel a Szentírás egyes helyei különbséget tesznek *psziché* és *pneuma*, azaz lélek és szellem között, (Zsid 4,12; 1Thessz 5,23) ezért elgondolkodtató, hogy az ember *hármass*- vagy *kettős* „felosztású”-e? Ez utóbbira az egyik biblikus érv, hogy „megformálta az URisten az embert a föld porából, és az élet leheletét lehelte az orrába. Így lett az ember élőlény”. (1 Móz 2,7)

Tény, hogy a kereszténység hajnalától élénk vita folyt (és folyik ma is!), amit *dichotomia/trichotomia* vitának nevezzük. (Annyi biztos, hogy a 869-870-es Konstantinápolyi zsinat az ember *kettős* természete mellett tette le a voksát, a *korábbi* *hármass* felosztással szemben.) Tény azonban az is, hogy ősi magyar nyelvünk szerint nem *Szent Szellemet*, hanem *SzentLelket*, *Spiritus Sanctust* mondunk.

Feloldást ebben az ősi vitában az *én*(!) számomra a „ferde” gyertya egyszerű szimbolikája adott, ami *nekem*(!) jelképezi nemcsak Krisztust és az Ő földi szolgáját, de magát az emberéleket is!

Jelesül: a *faggyú a testem, a testiségem* – s mindaz, amit ez magába foglal – ami nem emberi, hanem krisztusi mértékkel nézve *bizony ferde*, mert a bűneim, vétkeim, mulasztásaim miatt nem tudok egyenesen megállni *coram Deo*/Isten előtt... a *gyertya lelke* (a gyertyabél) pedig a *lelkem*, ami elválaszthatatlanul bele van olvadva/szilárdulva a testembe, mely lélek a testemmel együtt „elfogy”, az enyészeté lesz ebben a földi világban, de a gyertya lángja, az „*isteni lehellet*” ami *létezésem, emberlétem legnagyobb titka*... az mindvégig megmarad.

A *Szent Láng* (a Spiritus Sanctus) égeti testemet-lelkemet, mert Istenben vagyok és Ő énbennem; hiszen „*Abból ismerjük föl, hogy benne élünk és ő mibennünk, hogy saját Lelkéből adott nekiünk*”. (1 Jn 4,13) Ennek a bennem égő Lángnak köszönhetem életemet a síromig, amíg teljesen „el nem fogyok”... de közben az életemmel „rávilágíthatok” Teremtőmre és ez nemcsak életem legnagyobb csodája, de egyben a legnagyobb kiváltsága is.

De van nagyobb csoda is!

Emberileg nézve ugyan „semmi”, de semmi nem marad meg belőlem, mert nekem is térdet kell hajtanom az elmúlás örök isteni jó rendje előtt, de ha megmaradok, akkor *csak a Lángban maradhatok meg*... nem e világ számára, hanem Isten számára – és ez az örökélet evangéliuma mindannyiunk számára!

fm

Amikor egy szék is prédikál

Sokféleképpen megszólalhat az Isten: a teremtett világ csodálattosságában, a történelem különös mozgásában vagy éppen a lelklismeretünkön keresztül.

De Isten üzenhet csendben is, akkor is, amikor éppen egy tonett-széket javít az ember... S mivel Isten Mindenható, ezért Ő szavak nélkül, a csendben „beszélgetett” velem, miközben a százéves tonetszék zseniális(!) konstrukcióját csodáltam.

Ezen a széken nincs egyetlen egyenes darab se(!), minden része görbül... ezért ennyire teherbíró! Valamikor persze egyenes fadarab volt mind, míg a székmester gőzprése alatt a kívánt formára nem idomult... A mi Mennyei Atyánk is idő és tér nyomása alá helyezett mindannyiunkat, s mire életünk végére sok-sok kihívás és szenvedések közepette ugyan, de „meggömböülünk” bölcsességet nyerünk, s elhordozhatjuk a legnagyobb terhünket: az *elmúlás isteni törvényét*.

Akkor most görbén vagy egyenesen?

A ma embere gyakran gondolja azt, hogy a „kertek alatt”, kerülő-utakon/ösvényeken hamarabb célhoz ér, pedig az egyenes útnál sosincs rövidebb. Az Isten persze képes az görbe utakat is egyenessé tenni, de *az ember nem*... A kigyó hazug ígérte – Eritis sicut Deus! (Olyanok lesztek, mint Isten!) – hazugság marad örökre, mi nem váltunk/válhatunk Istenné. Istennek minden görbe egyenes,

de nekünk embereknek az egyenesnél nincs „egyenesebb”, a *legrövidebb út mindenben az egyenesség*.

Ha emberekké válunk, azaz istenképűekké – hiszen erre teremtett minket az UR-Isten – akkor ha „*Egyszer véget ér a lázas ifjúság*” – ahogyan egy slágerszöveg mondja –, akkor sem esünk kétségbe, hiszen tudjuk, minden lépésünk, az utolsó totyogásaink is az Isten felé visznek.

Isten érthetetlen kegyelme az, ha el is térünk a Céltól, az Ő gondviselő jósága révén a görbeutaink is kiegyenesednek, azaz *a rosszat is jóra fordítja*. Az Istenben bizakodó ember ezért soha nem csalódik, mert jól tudja, hogy Teremtője a kialakult rosszból is jót hozhat elő, s ha görbe utakon is, de az Ő szeretőket mindig eljuttatja a célba. Aki Istennel együtt jár – kanyarogjanak azok bármennyire is – az UR útjain jár, mert minden út Hozzá vezet.

A Megváltás húsvéti csodája minden korban időszerű és „kor-szerű” megoldása annak, hogy földi vándorutunkon – ha görbe utakon is haladunk, mert elköboroltunk, letértünk az egyenes útról – eljussunk életünk céljához: Istenhez...

Ebben segít a Bibliánk, Isten szava, az evangélium. Teremtőnk azért adta a szót, a beszéd lehetőségét, hogy ezen keresztül még jobban megértsük egymást és az Ő akaratát.

A feltámadás húsvéti csodája az Isten szeretetét demonstrálja. Ez a *Krisztus-titok, kincse az Egyháznak*, mely évezredek óta átnyúlóan hirdeti az Isten dicsőségét és rámutat a krisztusi ember mindenkori méltóságára. Előképe ez az eljövendő dicsőségnek. (Eljövendő, elközelgő, nyers fordításban „jövésben levő” –, azaz még nincs itt, de már körvonalaiban látható, tapasztalható.)

A keresztény ember ismeri kudarcainak okát is: ez nem *Sátán* ármánykodásából eredeztethető – hiszen Krisztus győzött a kereszten(!) –, hanem az Isten-hiányból!

Ha Isten tisztaságának, szépségének, harmóniájának a jelenvalósága nem érzékelhető a hétköznapiakban, ha nem tudatosítjuk magunkban, hogy *Mennyei Atyánk megváltott gyermekei vagyunk*, akkor lelkünket súlyosan megterhelik az élet kihívásai.

Jól tudjuk, elérni a tökéletességet itt a földi életben soha nem tudjuk, de ha odahajlunk Isten tenyere alá, a Krisztusba vetett reménység tölti meg erővel nehezebb hétköznapijainkat és minden, ami történik velünk és körülöttünk, munkálja számunkra az örök életet is...

Futással kapcsolatban gyakran elevenítettem fel történeteket gyülekezetünk „templomépítő” presbiterével, *Varga Istvánnal*, aki felemlítette, hogy akkoriban – ezek a '70-es évek' – a 'vidám barakkba' idelátogató NDK-s turistákat is megfigyelték. Többnyire azért jöttek, hogy NSZK-beli rokonaikkal találkozhassanak, de egyéb alkalmak sem kerültek el a kelet-német állambiztonsági szervek figyelmét. *István* – aki a Tatai Minimaraton ötletgazdája, szerzői jogának tulajdonosa és 7 évig főszervezője is volt – legutóbbi beszélgetésünk alkalmával kérszemre röviden összefoglalta azt a történetet – amire a címben is utaltam – és megmutatta a német nyelvű dokumentum másolatát is.

Mi volt akkoriban a munkád?

A Komárom Megyei Sporthivatalban a fő területem a megye sportszakember-képzése ill. továbbképzése volt, amit akkoriban – szinte hobyból is – kiegészítettem kisebb-nagyobb 'tömegsport-rendezvények' (így nevezték el) kidolgozásával, szervezésével, amelyeknek központja Tata volt. Ezek a színvonalas, hangulatos rendezvényeken a magyarokon kívül egyre több országból érkeztek résztvevők, s a Minimaratonon már tíz ország futói indultak.

Nemrég különleges látogatód volt...

Valóban. Ő már akkoriban, az NDK-ból is részt vett szinte minden évben a 14 km-es távon. Wolfgang nem érkezett üres kézzel; magával hozott egy többoldalas jegyzőkönyvet, amit kérésére a Német Állambiztonsági Hivatal levéltárából kapott meg. Ugyanis őt az NDK titkosszolgálat (STASI) rendszeresen megfigyelte. A nagyon részletes jelentésben szerepelt, hogy pontosan mikor

lépett ki lakásuknak ajtaján, milyen cipőt és milyen ruházatot viselt, s hogy milyen fényképezőgép lógott a nyakában és hogy hátizsákot hordott. Órára, percre lebontva szerepelt a megfigyelési jegyzőkönyvben, hogy a „célszemély” melyik vonatra váltott jegyet, kivel találkozott és beszélt. A dokumentumból kiderült az is, hogy Kelet-Berlinben mikor szállt vonatra és mikor érkezett meg a tatai minimaratonra...

Az ideutazását is szemmel kísérték?

Még a visszautat is... (nevet). Tatán már a hazánkba kihelyezett STASI-ügynök vette át a megfigyelési feladatot, amiről szintén részletes jelentés készült. (Többben úgy tudják, hogy a „hazai” STASI-központ egy tömbházban működött, *Siófokon*.) Vicses, de valamilyen okból az itt működő ügynök jelentésében nem „Tatai Minimaraton” szerepelt, hanem „Tatai Minimarket”.

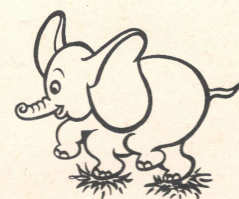
Wolfgang miért került a STASI fókuszába?

Ezt a kérdést én is feltettem neki. Elmondta, hogy aktívan politizált, s nem rejtette véka alá kritikáját a kommunista Honecker-rezsimmel szemben. Így utólag némi büszkeség tölt el, hogy ennyire 'kiemelt' esemény volt a Tatai Minimaraton, hogy még a STASI ügynöke(i?) is részt vett(ek?) rajta.

Köszönöm, hogy megosztottad ezt a történetedet! Jó, hogy ennek az időszaknak már vége... Kár hogy nem mindenütt, csak most más módszerekkel gyűjtik az adatokat...

Ministerium für Staatssicherheit, (röviden Stasi – ejtsd: stázi) a Német Demokratikus Köztársaság (NDK) állambiztonságért felelős központi kommunista államigazgatási szerve.

Tatai Minimarathon

A Tatai Minimarathon nemzetközi utcai futóverseny Tatán

A futóversenyt 1983 óta rendezik meg augusztus első hétvégéjén. Útvonalának főbb pontjai: Öreg-tó, tatai vár, Cseke tó, Angolpark. A rajt a Magyar Zoltán Művelődési Központ előtt indul. Az indulók száma 700-800 fő alkalmanként. A Tatai Minimarathon szerzői jogának tulajdonosa Varga István.

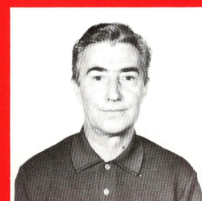
Célja: Az atlétikai sportág, a rendszeres testedzés népszerűsítése, versenyzési, kondíció-felmérési lehetőség biztosítása, nemzetközi sportkapcsolatok ápolása

Forrás: Wikipédia.

Tatai Minimaraton szervezőbizottsága:

Elnök: Varga István

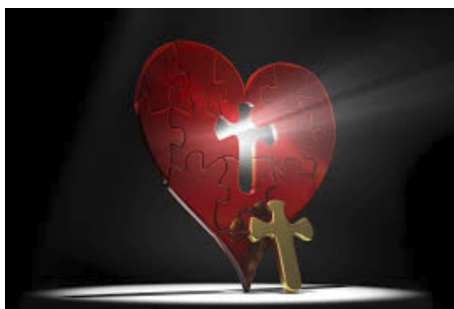
Elnökhelyettes: Válint Gyula

Maradjunk kapcsolatban!

Kedves Testvéreim! Kapcsolattartásunk legegyszerűbb és leghatékonyabb formája az email-en keresztül. **Ezért szeretném azt a titkosan kezelt email-listámat tovább bővíteni, ami az információ-áramlásunkat nagyban segíti.** Ezért akik nekem elküldik emailcímlükét, azok a Lutherrózsát és minden Gyülekezetünkre vonatkozó információt gyorsan és időben megkapnak.

Bővítsük közösen a listánkat!

Kérdezzünk rá el-elrejtőzködő evangélikus testvéreinkre, hogy ők vajon kapják-e rendszeresen a hírleveleinket? S ha vannak ismerőseink, barátaink között olyanok, akiket érdekel az „evangélikus élet”, ajánljuk bátran nekik is ezt a kapcsolati lehetőséget! Az emailcímeik bizalmas adatok, ekképpen kezelem őket, harmadik félhez nem kerülnek és a listáról leiratkozás természetesen bármikor lehetséges. *frankom*

**„Segítsünk másokon!
Mert a mások is mi vagyunk.”**

Martin Luther

Olvasd, linkeld!

Vidd el az otthonmaradtaknak!

Itt olvashatóak a korábbiak:

http://tata.lutheran.hu/ujsg_hirlevelek.htm

fogyatékkal élők

idősek

gyülekezetek/
közösségek

iskolák

rászoruló családok

hajléktalanok

bántalmazott anyák
és gyermekeik

óvodák

Egy százalék
LÁTHATÓAN EVANGÉLIKUS

Ezzel a nyilatkozattal a civil szervezeteknek adott 1% mellett felajánlhatja személyi jövedelemadója másik 1%-át is a Magyarországi Evangélikus Egyház társadalmi szolgálatának támogatására. Ha egyházunk javára is rendelkezik, duplán támogatja embertársait!

Segítsen egyházi 1%-ával is!

Jézus tanítványaiként, az állami és egyházi törvények keretfeltételei között, küldetésünk, elhívásunk alapján végezzük a ránk bízott szolgálatot a világban. Ha Ön is segít nekünk, áthatóvá tudjuk tenni azt, amiért mi, evangélikusok mások, többek és jobbak vagyunk ebben a munkában.

A gyülekezeteinkben és közösségeinkben folyó értékközvetítő munkáról; az óvodákban, iskolákban működő, szeretet vezérelte nevelésről és színvonalas oktatásról; a fogyatékkal élők és idősek gondozásáról; a rászoruló családok, a hajléktalanok, a bántalmazott anyák és gyermekeik segítéséről folyamatosan tájékozódhatnak a www.evangelikus.hu honlapon.

Mindent megteszünk azért, hogy láthatóan evangélikussá váljon az az 1%, amelyet Ön egyházunknak ajánl fel.

Magyarországi
Evangélikus Egyház

evangelikus.hu

Technikai
szám: **0035**

Humormorzsák

„Hittel és nevetéssel
még a fájdalom is
enyhül...”

Dilemma

A hegymászó majdnem leesik a csúcsról, de a szikla peremén megkapaszkodik. Amikor fogytán az ereje, fölnéz az égre, és így kiált:

- Van ott valaki?
 - Igen - hangzik a válasz.
 - Mit tehetnék?
 - Bánd meg bűnödöt, imádkozz és engedd el a sziklát!
- A hegymászó kicsit vár, azután újra az ég felé kiált:
- Nincs ott valaki más?

EVANGÉLIKUSOK VAGYUNK

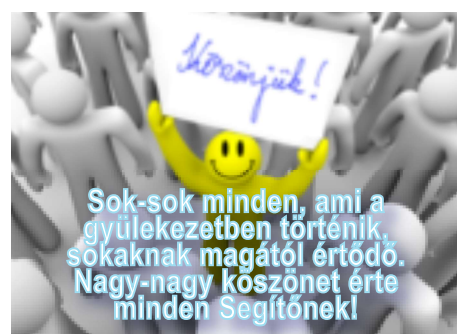
és te?

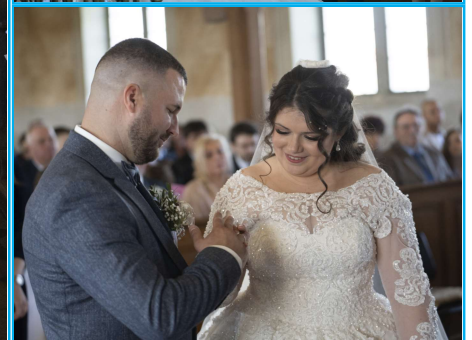
SZABERÉSI JÁNOS
a Nyugati (Dunántúli)
Evangélikus
Egyházkerület püspöke

DR. FABINY TAMÁS
az Északi Evangélikus
Egyházkerület püspöke

KÖNDÖR PÉTER
a Déli Evangélikus
Egyházkerület
püspöke

**Sok-sok minden, ami a
gyülekezetben történik,
sokaknak magától értődo.
Nagy-nagy köszönet érte
minden Segítőnek!**

Fider Gábor és Kurucz Klaudia
esküvője a celldömölki evangélikus templomban
2025. április 12.
Eskető lelkészek: Voelkerné Kovács Márta – Frankó Mátyás
Fotók: ORBÁN PATRIK